

klonule, tješi žalosne, odmara umorne, mekša otvrdnule. Širokobriješko Gospi-no svetište izraz je stoljetne pobožnosti vjerničkoga hercegovačkog puka prema svojoj Gospi. On ju je prihvatio i čitavim bićem zavolio. Ljubav prema njoj nosi u

dubini svoga bića i s koljena na koljeno prenosi na novi naraštaj. Živi ona tako i danas u srcu toga puka. A pod okriljem Marijinim osjeća se narod Božji velikom Božjom obitelji ne samo onih koje veže ista vjera nego i isti rod, i jezik. Molio se

i moli puk Briškoj Gospi, njoj je hodočastio i hodočasti. Zato se u srcu hercegovačkoga katolika, i onoga u domovini i onoga u tuđini, duboko krije jedna velika želja: vratiti se još jednom na Brijeg i vidjeti svoju Brišku Gospu.⁸⁶

Fra Krsto Kraljević, brat u nevolji i most prema ozdravljenju

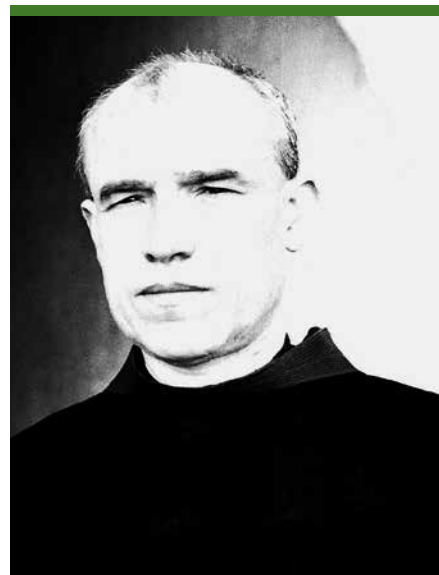
PIŠE: ANĐELKA KRALJEVIĆ

Jedna hodočasnica godinama je nosila velik teret u sebi. Borila se s tjeskobama, strahovima i unutarnjim nemirom koji joj nije dopuštao živjeti u miru. Pokušavala je pronaći snagu u sebi, ali uvijek bi se vraćala na isto mjesto tame.

Za vrijeme hodočašća u Međugorje njezina skupina posjetila je i Široki Brijeg, gdje je čula svjedočanstvo o ubojstvu dvanaestorice franjevac. Na kraju susreta hodočasnici su mogli postavljati pitanja o pobijenim franjevcima. Posebno joj je srcu prirastao fra Krsto Kraljević koji se i sam u svome životu suočavao s duševnim poteškoćama, ali je unatoč svemu ustrajao u vjeri i ljubavi prema Bogu. Ta ju je priča duboko

dirnula jer se prvi put osjetila shvaćenom.

Počela mu se moliti, prikazivati svoje slabosti i patnje. Govorila mu je: »Ti znaš kako je živjeti s ovim križem, budi mi blizu, moli za mene.« Nakon više molitava, osjetila je kako se u njoj polako rađa mir. Kao da je oluja u njezinu srcu utihnula, a duša joj se ispunila svjetlom i povjerenjem. Njezine su duševne rane iscijeljele, strahovi su nestali, a u duši joj je zavladao mir koji samo Bog može dati. Zahvalna je Bogu i zagovoru pobijenih franjevac, posebno onome koji je prošao sličnu kušnju. On joj je postao brat u nevolji i most prema potpunu ozdravljenju.

Molitvom do istine

PIŠE: FRA ANTE DODIG

Na početku fakultetske godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu (KBF) u Zagrebu studenti imaju priliku slobodno odabrati predmet s određenom temom seminarskog rada kao pripremu za diplomski rad na

kraju školovanja. Seminarski radovi nisu samo priprema i učenje metodologije nego mogu biti i ozbiljno uranjanje u neku tematsku cjelinu.

Na početku moje druge godine fakulteta, u listopadu 2023., ponudio se,

između ostalih, i kolegij seminarskog rada pod nazivom *Katolički svećenici u politici*. Na prvu mi se svidio naslov kolegija te sam ozbiljno počeo razmišljati koju bih temu mogao u toj tematskoj cjelini obraditi, da i sam iz toga izvu-

⁸⁶ P. Lubina, nav. dj., str. 83.

Iz sadržaja

IZ LJETOPISA	4
STRATIŠTA	14
GLAS O MUČENIŠTVU	17
GLAS O ZNAKOVIMA	28
NATJEČAJ	40
POVIJESNE OKOLNOSTI	43
PODLISTAK	46

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva »Sluge Božje fra Andrija Topić i 49 braće«, XIX., 1 (35), Široki Brijeg, siječanj – lipanj, 2026.
Broj zaključen 31. prosinca 2026.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

LEKTURA I KOREKTURA:
Zdenka Leženić

ADRESA:
Kard. Stepinca 14, 88220 Široki Brijeg
Avenija G. Šuška 2, 10040 Zagreb

VEZA:
tel.: +387 39 700-325
faks: +387 39 702-936
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

GRAFIČKI PRIJELOM I TISAK:
FRAM-ZIRAL, Mostar

GLASILO IZLAZI POLUGODIŠNJE:
siječanj i srpanj
Stare brojeve, osim ovoga posljednjeg, možete u pdf obliku preuzeti sa stranica portala pobijeni.info u poglavlju Izdavaštvo.

CIJENA POJEDINOG PRIMJERKA:
4 KM; 2 EUR

GODIŠNJA PRETPLATA (\$ POŠTARINOM):
BiH 10 KM; HR i EU 11 EUR; CH 11 CHF;
SAD 16 USD; Canada 17 CAD

SLANJE PRETPLATE, DOBROVOLJNIH PRILOGA:
a) poštanskom uputnicom
b) UniCredit Bank d.d. Mostar; Korisnik: Hercegovačka franjevačka provincija; Svrha: prilog Vicepostulaturi
tekući račun: 3381602276649744
devizni račun:
IBAN: BA393381604876650839
SWIFT: UNCRBA22

ISSN: 1840-3808

Urednikova riječ

FRA MILJENKO STOJIC

Dragi čitatelji!

Živimo u vremenima kada nam umjesto uzora pred oči stavljaju razne zvijezde i zvjezdice ili, blago rečeno, potrošnu robu, besprizornike. Naravno, omotano je to u šaren omot kako bismo lakše progutali. Očito nas smatraju nedoraslom djecom koju se time može zavesti.

No, onaj tko drži do sebe, ne će progutati tu udicu. Jasno mu je kako takva hrana za dušu nije dobra, kao što ni za tijelo nije dobra umjetna hrana. Umjesto toga i za dušu i za tijelo tražit će onu pravu hranu.

Vicepostulatura pobijenih hercegovačkih franjevaca odavno je poslala tim putem. Naslonila se na sve one koji su prije govorili o svemu tome i ustrajno poslala dalje. Danas smo na točki da je 50 od njih 66 proglašeno slugama Božjim. Crkva ih je prepoznala nepatvorenim primjerima za nasljedovanje ili za našu duhovnu i duševnu hranu. Zasjat će oni u budućnosti još jače, jer nastavljamo osvjetljivati njihov život i rad, snagu njihova mučeništva. To čisti i našu svijest te nas čini otpornijima na krive korake u životu.

Naravno, ne zaboravljamo ni onih preostalih 16. I dalje za njih tražimo svjedočenja i dokumente kako bi i oni što prije postali slugama Božjim te nastavili ići prema oltaru. Uvjereni smo da su to zaslužili, ali zbog okolnosti njihova ubojstva još ne uspijevamo prikupiti dovoljne dokaze za njihovo mučeništvo.

Pred vratima nam je i objelodanjivanje službene molitve za uzdignuće na oltar slugu Božjih hercegovačkih franjevaca te za njihov zagovor pred Bogom glede neke naše potrebe. Nadam se da će do sljedećega broja ovoga našega glasila to već biti urađeno. Baš se radujem tome trenutku. Zaslužili su da se i službene molitve, a ne samo one naše osobne, sliju njima u čast.

Uvjeren sam da će sve ovo biti na korist našem narodu i svima onima koji će prepoznati da su sluge Božje ubijeni hercegovački franjevci dostojni nasljedovanja. A i te kako nam je u ova vremena potrebna jasnoća naših pogleda.

Znam, ponovio sam određene misli iz prošloga uvodnika. Želim da nam se usjeku u pamet te da zajednički nastavimo naprijed. Bog će nam zacijelo u tome pomoći.

Mir vam i dobro!

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

»Prema odredbama vrhovnog svećenika Urbana VIII., zabranjeno je da sluga Božji, bez prethodnog dopuštenja Svete Stolice, bude predmetom javnoga crkvenog štovanja. Te odredbe nipošto ne priječe privatnu pobožnost sluzi Božjem, niti spontano širenje njegova glasa svetosti ili mučeništva i znakova. (čl. 117, § 1. i 2.)

Ako nije pronađeno nepropisno štovanje, biskup ili njegov ovlaštenik pristupa sastavljanju izjave o neiskazivanju štovanja, tj. izjave kojom se potvrđuje da se odluke Urbana VIII. poštuju. (čl. 119, § 1.)«

Iz Upute Majka Svetaca